

X. évfolyam/8. szám

2007.04.27.

2007. 17. hét

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona piaci jelentés	2	Napraforgó piaci jelentés	19
A gabonafélék termelői ára	3	A szójabab, a szójaolaj és a szójaliszt különböző határidőkre szóló kötési árai a	
Kötési ár a Budapesti Értéktőzsde Árupiaci szekcióján	7	Chicago-i Árutőzsdén	20-21
A broiler- és hízó sertéstáp feldolgozói értékesítési átlagára	12	A növényi olajok heti átlagárai a Milánói Árutőzsdén	22
Külföldi piaci információk (Keresztessyné Mohr Katalin).....	14	Nyers növényolaj árak	23
		Az európai olajnövény-és daraárak.	24

Készítette:

Keményné Horváth Zsuzsanna

E-mail: Horvath.Zsuzsanna@akii.hu

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci-árinformációs Szolgálat

Magyarország, H-1463 Budapest Pf. 944

Telefon: (0036) 1 476 6092, Fax: (0036) 1 217

8111 Internet: www.akii.hu

Készítette:

Kemény Gábor

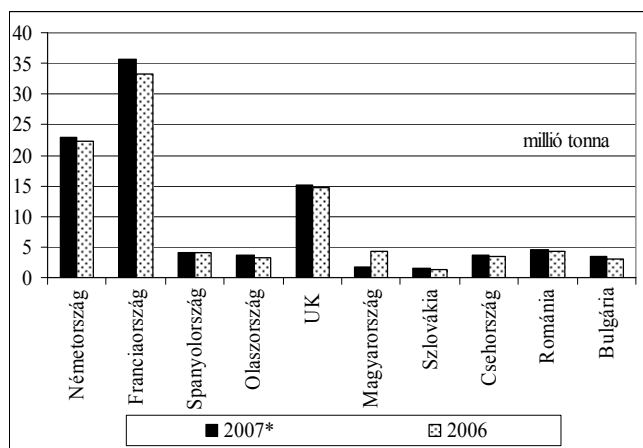
E-mail: Kemeny.Gabor@akii.hu

GABONAPIACI JELENTÉS

Az EU-27 gabonatermelése

Az EU-27 gabonatermelése mintegy 275 millió tonna lehet 2007-ben, 16 millió tonnával több, mint 2006-ban. Búzából 7-8 millió tonna, árpából 1-2 millió tonna, kukoricából pedig 4 millió tonna többletrel számítanak az előző évhez képest.

Az EU-27 búza és kukorica termelése

*becslés

Forrás: Toepfer, 2007. április 20.

Magyarországon 4,7 millió tonna búzatermés lehet az előzetes becslések alapján, 400 ezer tonnával több, mint 2006-ban. A kukorica vetésterülete hazánkban 1,25 millió hektár, amely bővülést jelent 2006. évhez viszonyítva. A termelés 8,3 millió tonna lehet a Toepfer becslése alapján, alig 100 ezer tonnával kevesebb, mint az előző évben. A tavaszi búza és a tavaszi árpa vetésterülete 3-4 ezer hek-

tárral bővült, a zabé ugyanennyivel esett vissza. A szárazság hatására kevesebb gabona termés várható, ami a kínálat szűkülésével árnövelő tényező lehet.

A gabonafélék termelői ára

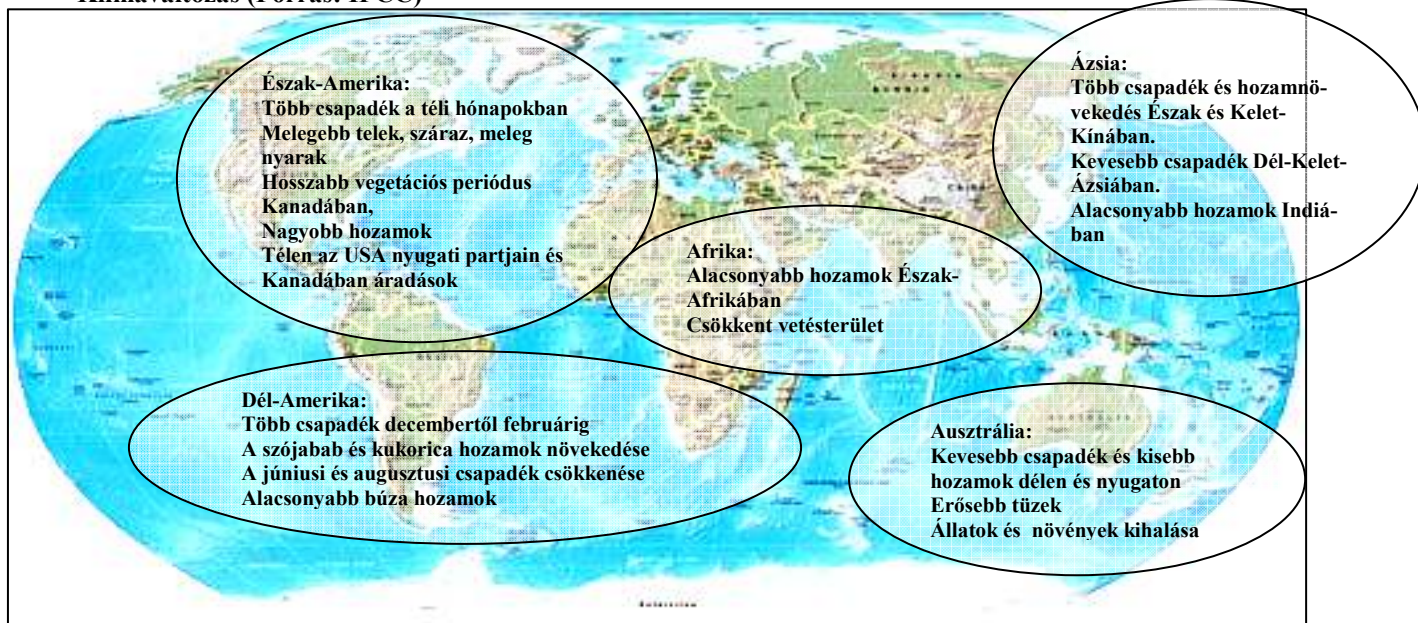
A gabonafélék termelői ára 2007 áprilisában továbbra is magas szinten mozgott, a 2005. és a 2006. évi április árakat 4-5 ezer forinttal haladta meg (1-2. ábra). Az étkezési búza termelői ára magas szinten, 32 ezer forint felett változott, ami azonban a kelet-közép-európai termelői árak viszonylatában az egyik legalacsonyabb árszintet jelenti. Az észtországi, litvániai áráktól 5 ezer forinttal, a lengyel áráktól 14 ezer forinttal (3. táblázat), a bulgáriai, németországi szlovákiai áráktól pedig 2 ezer forinttal maradt el áprilisban az étkezési búza hazai termelői ára. A kelet-közép-európai térségben továbbra is a kazahsztáni ár a legalacsonyabb (22480 forint).

A takarmánykukorica termelői ára áprilisban a 2007 első három hónapjában kialakult 30 ezer forintos árszint körül ingadozott, meghaladva a 2005. és 2006. évek ugyanezen időszakának árait (2. ábra). Az étkezési búza ára átlagosan 2-3 ezer forinttal magasabb a takarmánykukorica árához képest 2007 első négy hónapjában.

Tőzsdei árak

A Budapesti Értéktőzsde Árupiaci Szekciójában a gabonafélék jegyzése április közepétől fokozatosan emelkedett. A betakarítás időszakára vonatkozó jegyzések euro búza esetén 34 ezer forint körül, takarmánybúzánál 30 ezer forinton, kukoricánál 32 ezer forinton zárták a hetet. A Chicago-i tőzsdén a búza és kukorica árak tendenciája változó, aminek hátterében a várható termésre vonatkozó kedvező, vagy kedvezőtlenebb terméskilátások és a termékek iránti erős kereslet gyakorolt hatást (3-8. ábra).

Klíímaváltozás (Forrás: IPCC)

Takarmánykeverékek

Németországban 13,3 millió tonnára nőtt a takarmánykeverékek előállított mennyisége a 2006/2007. gazdasági évben, amely 600 ezer tonnás emelkedést jelent az előző évhez képest. A sertés táp 4,9 millió tonnáról, 5,3 millió tonnára nőtt, a broiler táp mennyisége viszont (3,4 millió tonna) változatlan a 2005/2006. gazdasági évhez viszonyítva. A gabonafélék takarmány célú felhasználása is emelkedett az összes gabona-felhasználáson belül, így aránya 44,8%-ról 45,2%-ra nőtt. A takarmányként hasznosuló kukorica mennyisége 777 ezer tonnáról 810 ezer tonnára emelkedett.

Hazánkban a broiler táp feldolgozói értékesítési átlagára márciusban 4 ezer, a sertéstáp ára 2 ezer forinttal emelkedett az előző év ugyanezen hónapjához képest (4. táblázat). Az árak a 2004. évi feldolgozói értékesítési árat közelítik, amely a 2003. évi aszály következtében magas szintet ért el.

A lisztek és a búzadara feldolgozói értékesítési átlagára

A lisztek és a búzadara feldolgozói értékesítési átlagára áprilisban tovább nőtt. A lisztek esetén 5-8 forintra tehető kilogrammonként az áremelkedés 2007. év elejéhez képest, a búzadaránál mintegy 3 forintra (9-12. ábra).

A jelenleg is magas búzaár, feltehetően a lisztek és a búzadara értékesítési árait magas szinten fogja stabilizálni a betakarítás időszakában is.

1. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 17. HÉTEN *SZÁRMAZÁSI HELY SZERINT

Megnevezés		*Szarmazási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak - Magyaro.	2007. 16. hét	2007. 17. hét	2007. 17. hét/ 2007. 16. hét (%)
Étkezési búza	tonna	-	-	-	4691,99	-	-
	Ft/t	-	-	-	31778,09	-	-
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-

*Szarmazási hely, ahol a gabonát megtermelték

2. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 17. HÉTEN

Megnevezés		Országos				
		2006. 17. hét	2007. 16. hét	2007. 17. hét	2007.17. hét/ 2006. 17. hét (%)	2007. 17. hét/ 2007. 16. hét (%)
Étkezési búza	tonna	2153,00	4691,99	-	-	-
	Ft/t	25939,60	31778,09	-	-	-
Takarmánybúza	tonna	517,00	-	-	-	-
	Ft/t	23512,57	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	4873,99	-	-	-	-
	Ft/t	25048,66	-	-	-	-
Takarmányárpa	tonna	32,00	-	-	-	-
	Ft/t	24000,00	-	-	-	-

**AZ ÉTKEZÉSI BÚZA TERMELŐI ÁRÁNAK ALAKULÁSA
NÉHÁNY KELET-KÖZÉP- ÉS NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGBAN**

hetek	Észtország	Nagy-Britannia	Németország	Szlovákia	Magyarország
Ft/tonna					
2007/51	34 880	38 110	34 730	32 650	—
52	37 320	38 560	—	33 670	—
1	32 650	37 060	35 080	32 440	—
2	32 360	35 890	34 860	34 060	32 360
3	32 610	36 410	34 930	32 420	32 610
4	31 550	—	—	33 810	31 550
5	32 330	37 800	35 850	35 300	32 335
6	30 390	37 930	35 660	34 480	30 390
7	32 030	36 080	35 850	36 400	32 030
8	32 020	35 810	35 480	36 750	32 020
9	—	36 090	35 640	37 020	37 326
10	—	35 980	35 510	36 150	32 439
11	35 790	35 670	34 920	37 040	29 653
12	36 590	34 810	34 350	36 790	34 152
13	—	38 110	34 430	35 570	32 548
14	38 410	37 310	34 430	37 110	32 594
15	38 620	—	34 240	36 510	—
16	—	—	—	35 960	31 780
17	—	—	34 290	—	—

hetek	Ukrajna	Lengyelország	Kazahsztán	Bulgária	Litvánia
Ft/tonna					
2007/51	—	42 590	22 250	38 200	37 390
52	—	43 000	22 240	38 610	37 780
1	—	43 610	23 860	38 070	37 460
2	30 460	44 810	—	37 760	37 350
3	29 500	45 860	24 050	37 510	39 310
4	29 020	46 620	23 940	37 400	36 580
5	29 680	46 910	23 400	37 870	37 490
6	29 360	47 290	23 290	37 690	39 460
7	29 210	47 120	23 350	37 820	39 770
8	28 540	46 730	22 370	37 490	38 120
9	28 730	47 350	22 600	37 530	39 890
10	—	47 540	—	37 980	39 100
11	28 540	46 840	—	37 030	39 360
12	27 980	45 610	—	36 300	37 250
13	28 780	45 730	22 690	36 290	36 900
14	—	45 780	—	36 180	38 450
15	—	46 060	—	36 090	38 300
16	—	46 070	22 480	34 950	37 410
17	—	—	—	—	—

Megjegyzés-az ár a következő standardra vonatkozik:

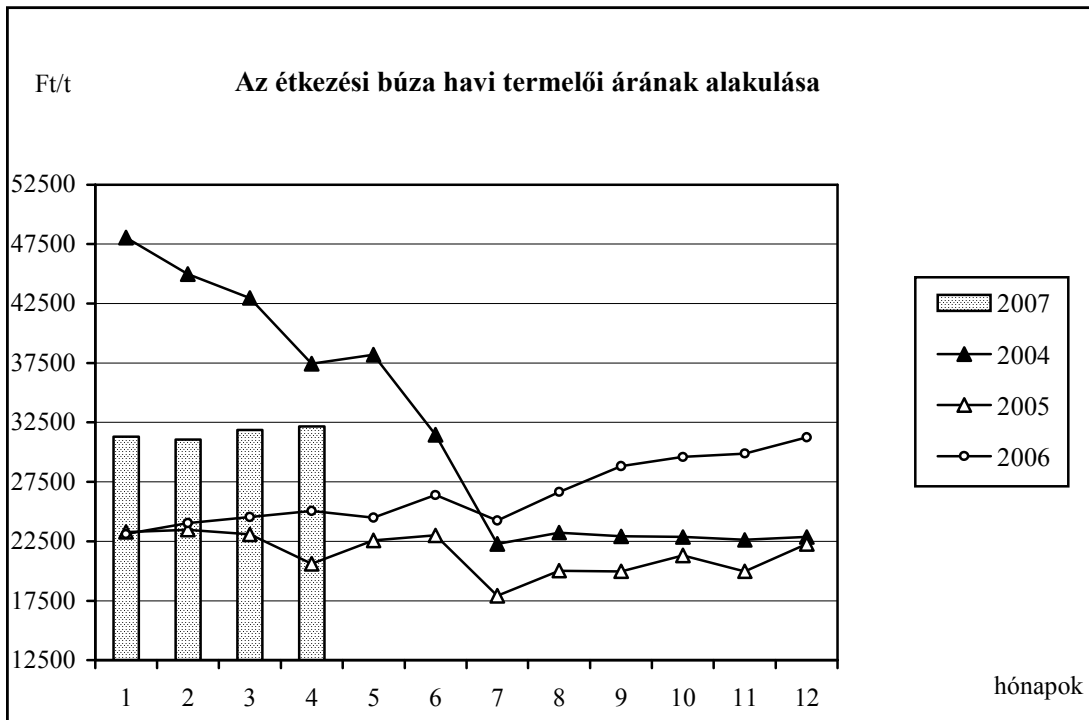
- hektolitersúly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegen magtartalom max. 7%
- csírázott szemszázalék max. 4%
- Hageberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

- Bulgária -hektolitersúly min.76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom max.4%
- Csehország -hektolitersúly min 76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom 6%, csírázott szemszázalék 2,5%
- Észtország- hektolitersúly 72 kg, Hageberg-féle esésszám 180, csírázott szemszázalék 3%
- Lengyelország -hektolitersúly min.76 kg, idegen magtartalom max. 6%
- Magyarország -hektolitersúly 76 kg, csírázott szemszázalék max. 2%, Hageberg-féle esésszám 230
- Nagy-Britannia -hektolitersúly min.76 kg, Hageberg-féle esésszám 250
- Szlovákia- hektolitersúly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%,
- Ukrajna - 12%-os fehérjetartalom, idegen magtartalom max. 8%
- Oroszország- nedvességtartalom max. 15%,

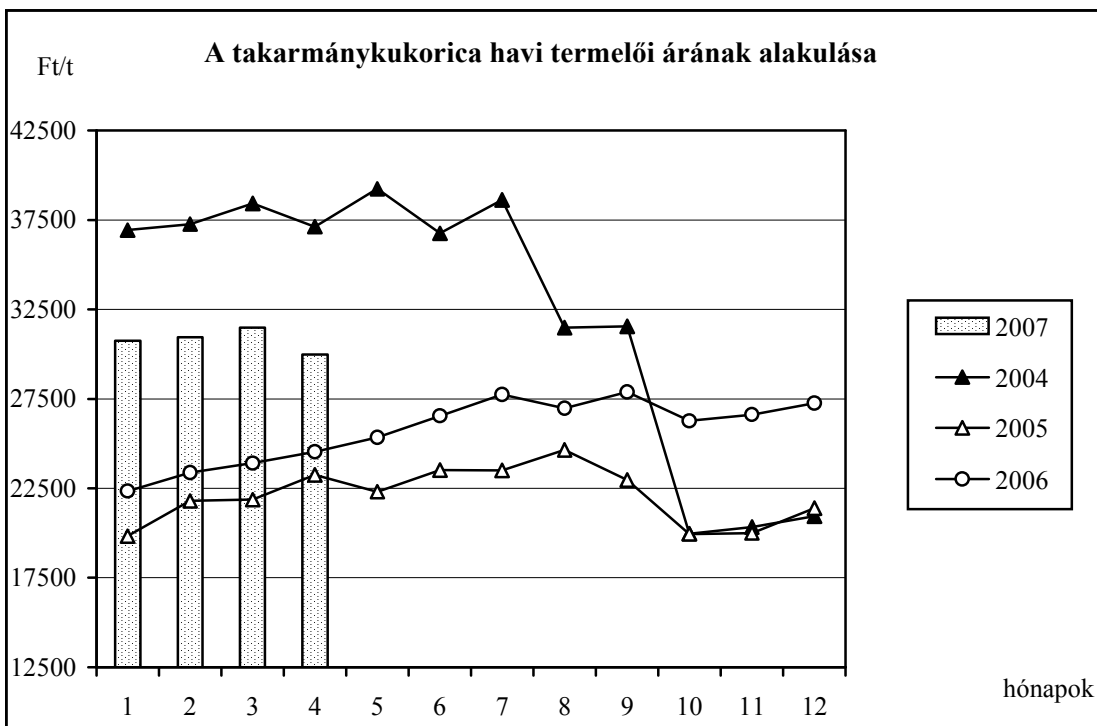
Forrás: AGRIMIS-Portal für Agrarmarkt-Informationssysteme, 2007. 17. hét

1. ábra

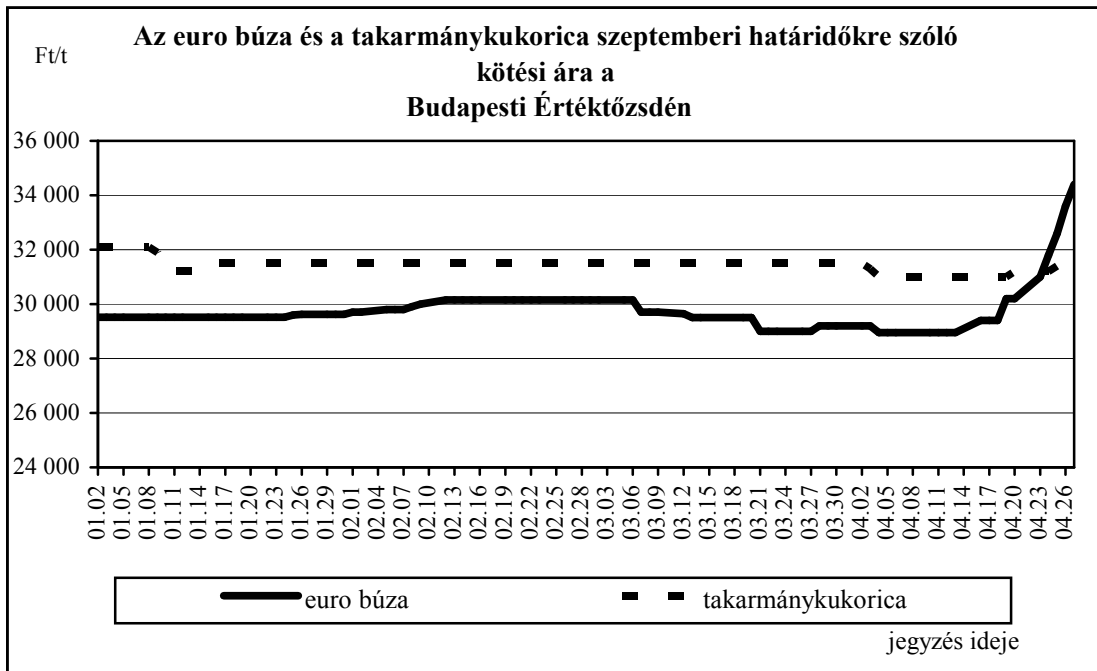
Forrás: PÁIR

2. ábra

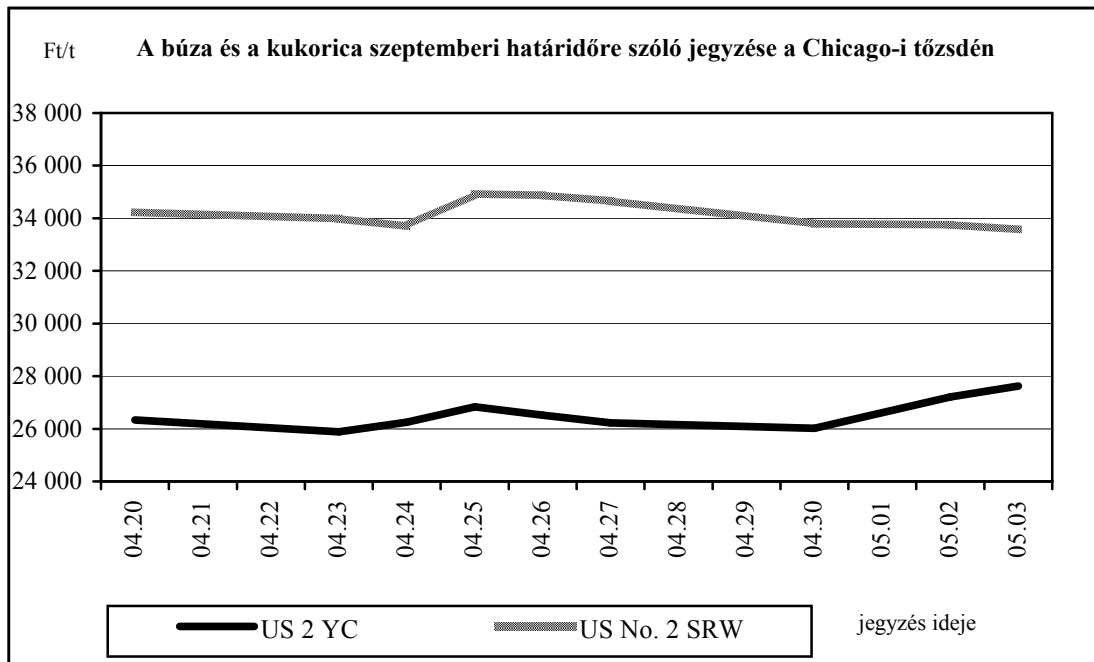

Forrás: PÁIR

3. ábra

4. ábra

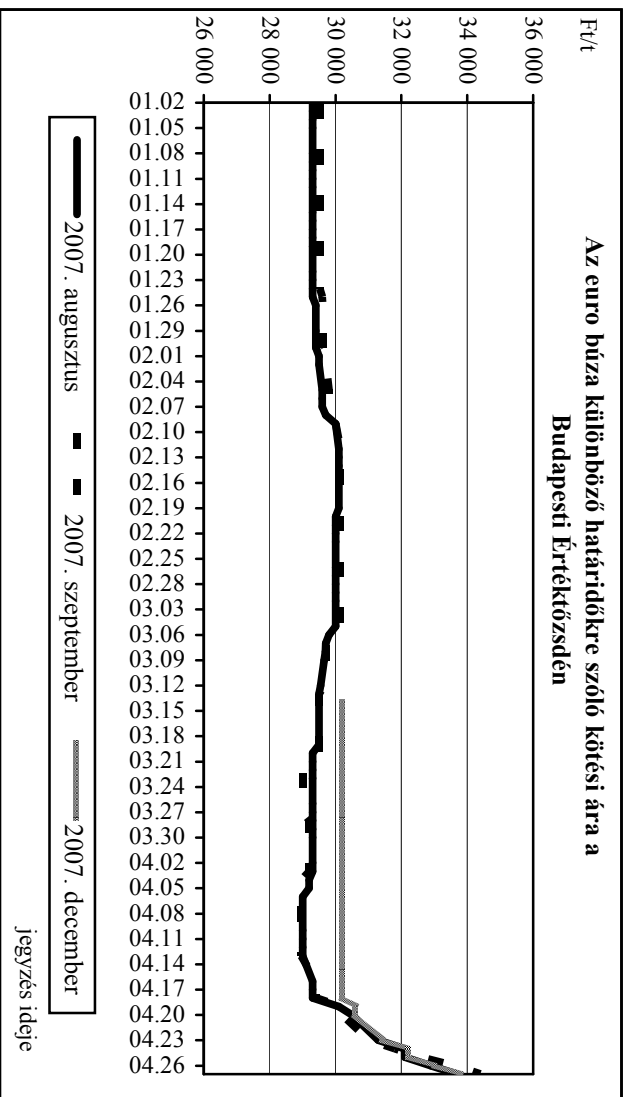

US 2 YC-USA 2. Yellow Corn

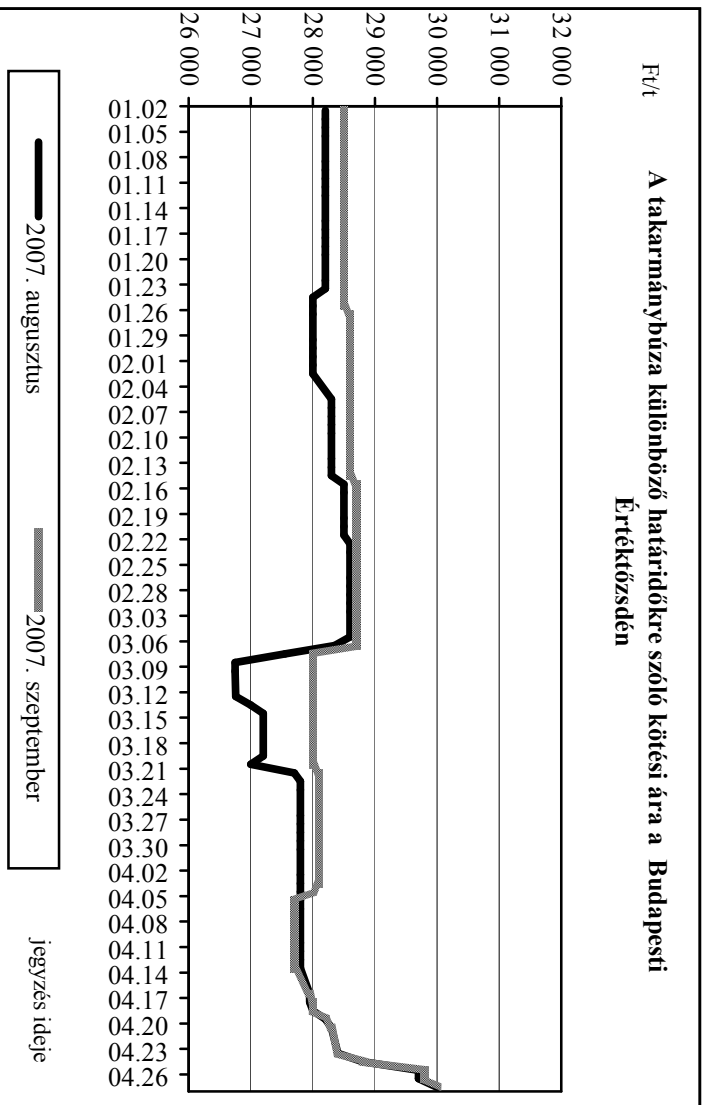
US No. 2 SRW-USA 2. Soft Red Winter

Forrás:CBOT-Chicago Board of Trade

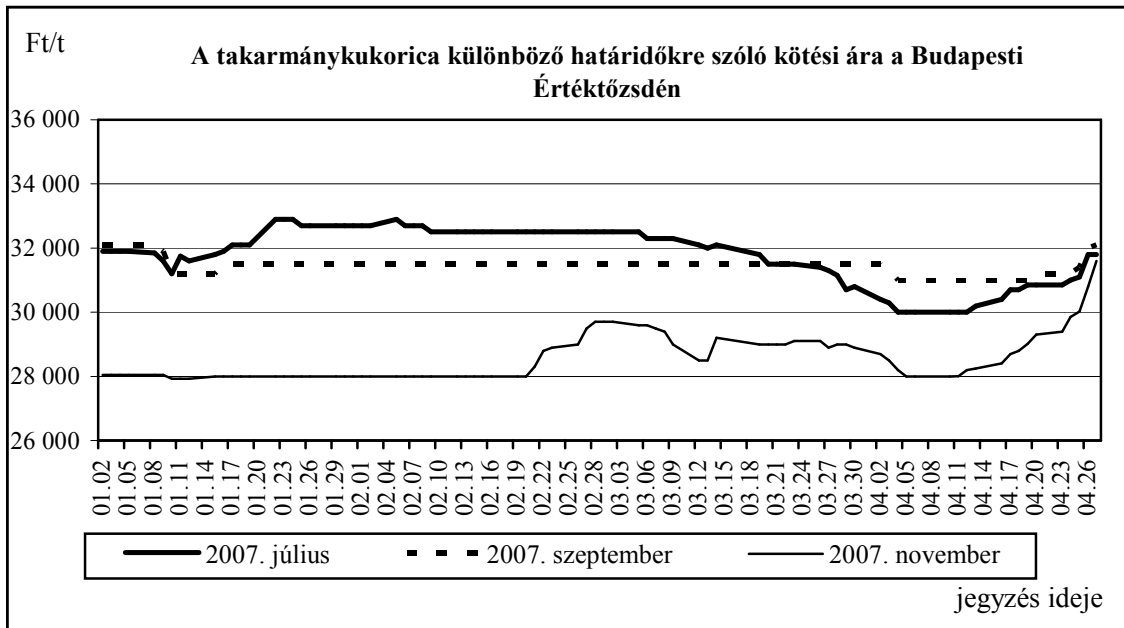
5. ábra

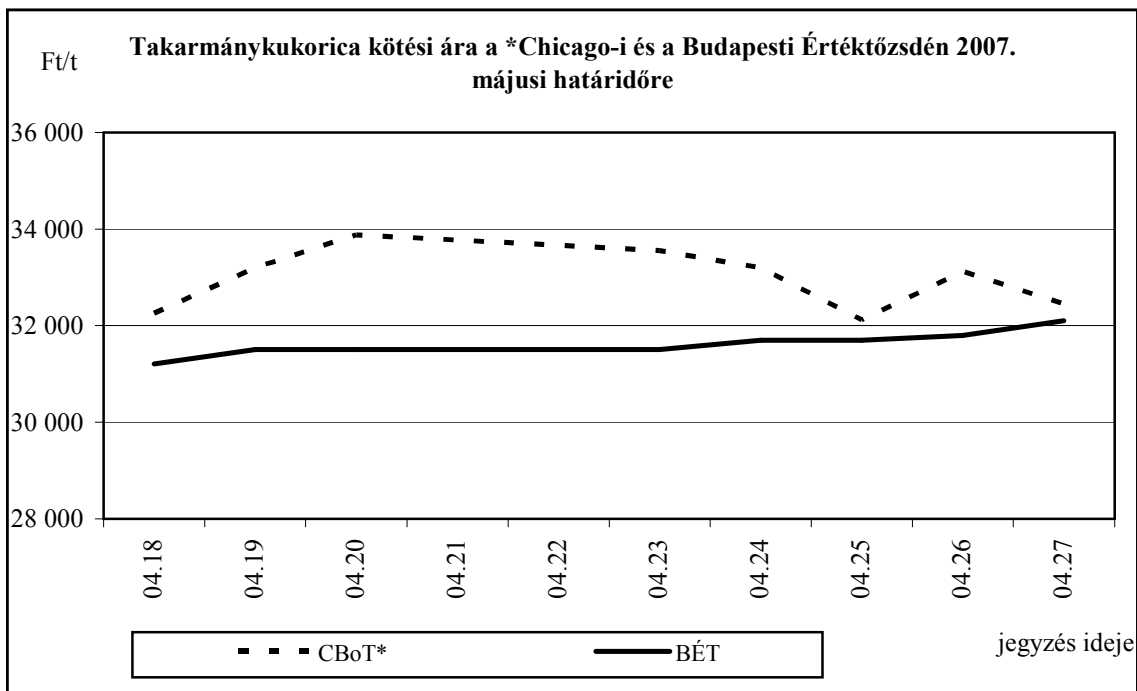
6. ábra

7. ábra

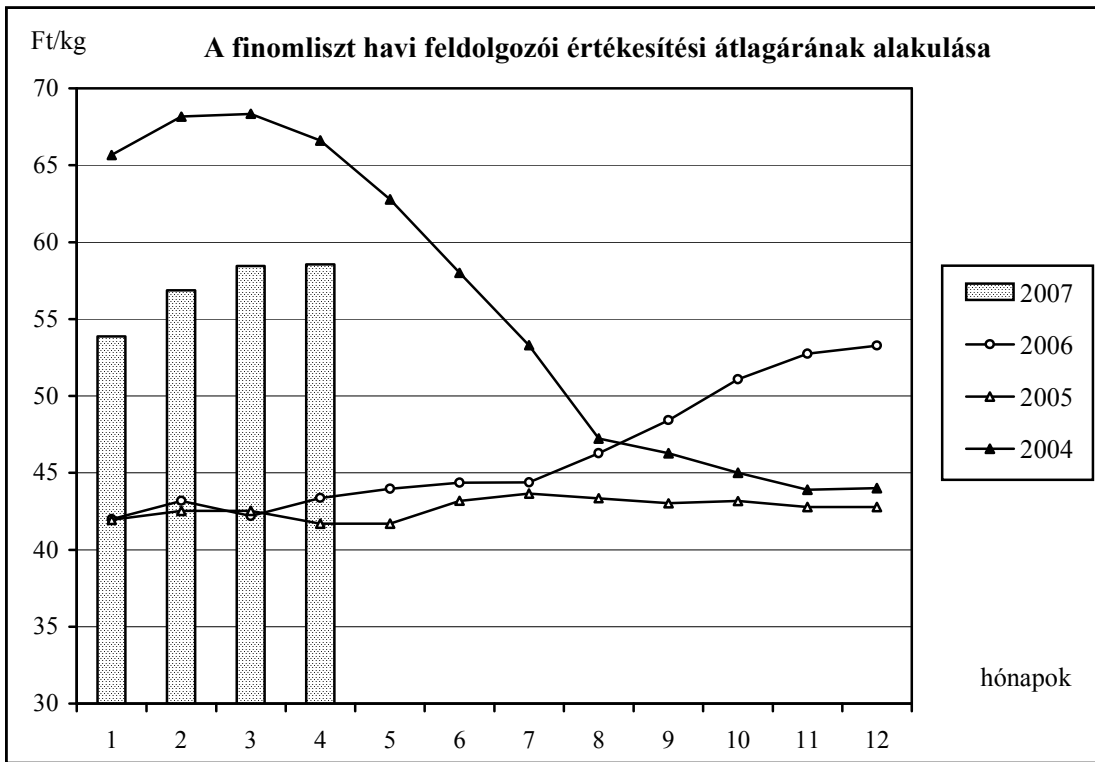

8. ábra

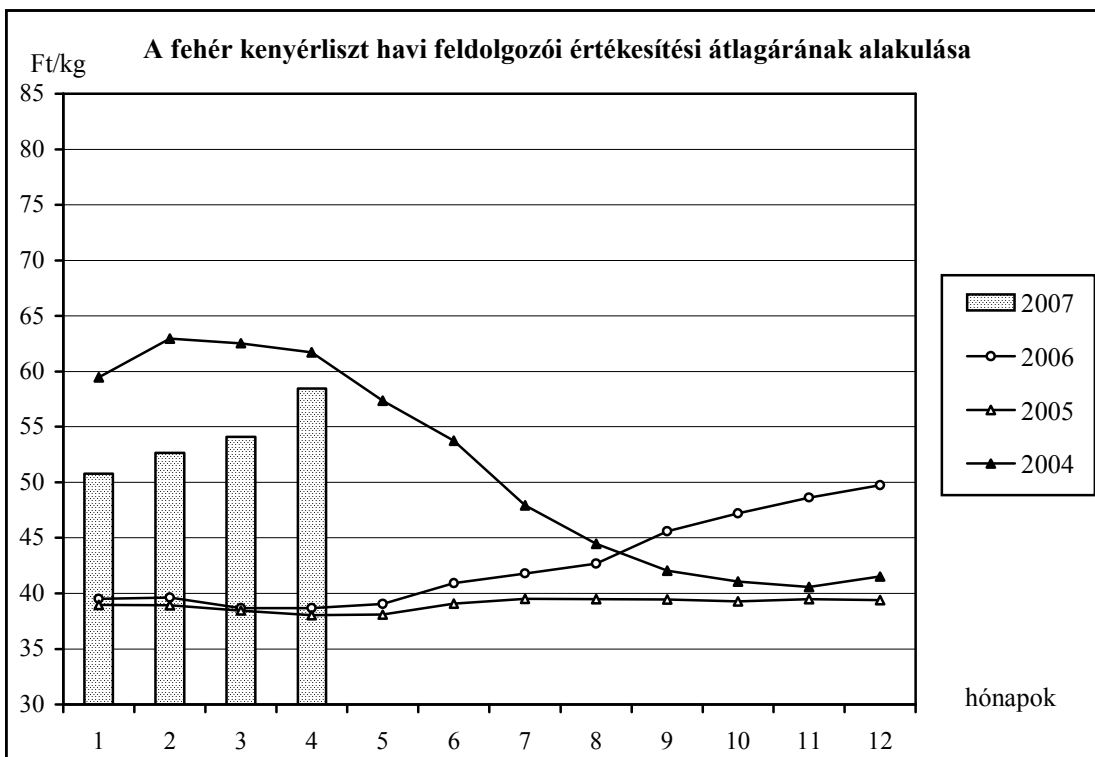
*CBOT-Chicago Board of Trade (US 2YC, Golf- USA No. 2 Yellow Corn)

9. ábra

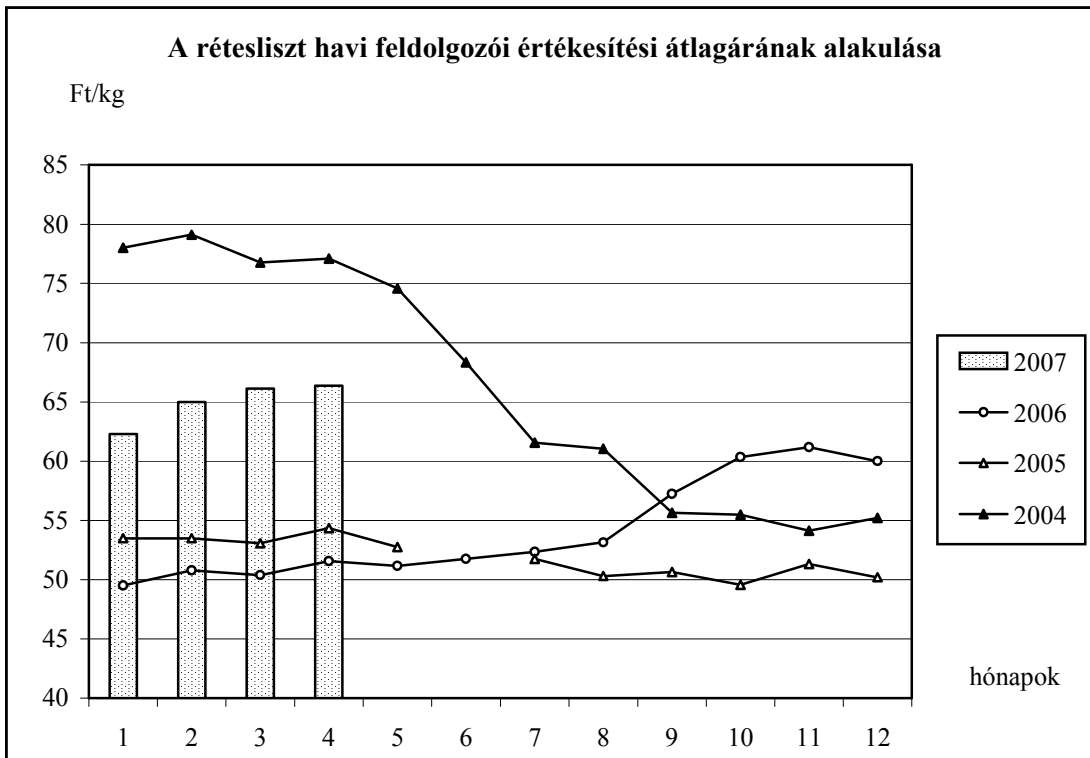
Forrás: PÁIR

10. ábra

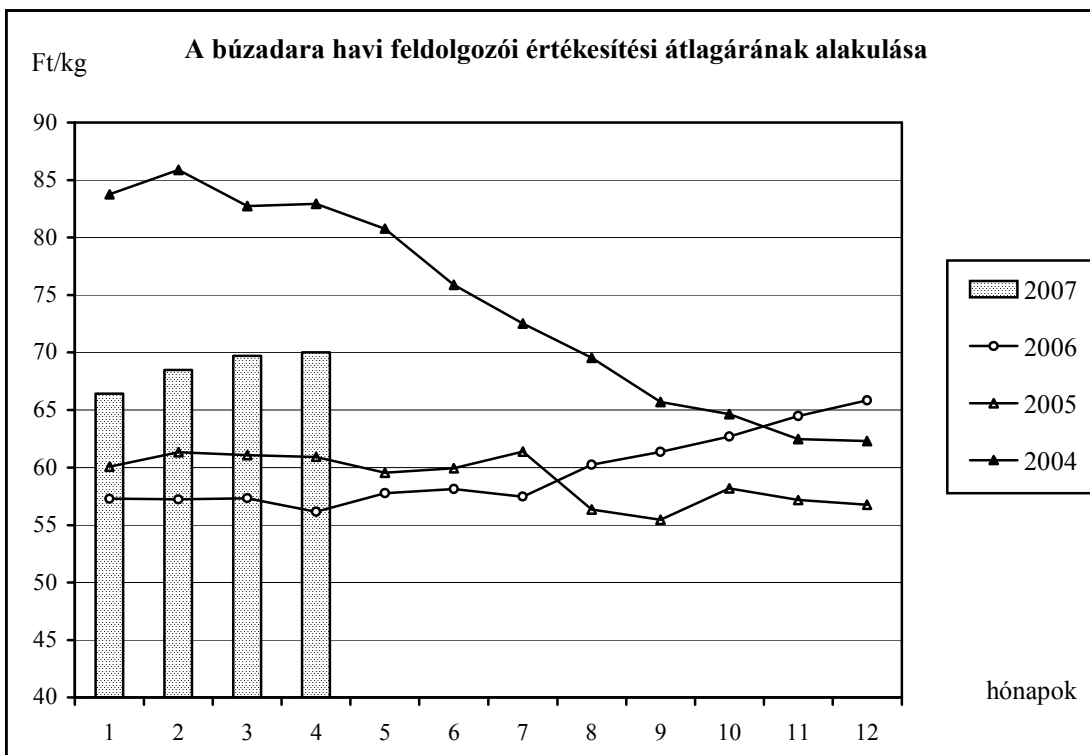
Forrás: PÁIR

11. ábra

Forrás: PÁIR

12. ábra

Forrás: PÁIR

A BROILER ÉS HÍZÓ SERTÉSTÁP FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁTLAGÁRA (Ft/t)

hónapok	Broiler táp	Hízó sertéstáp	Boiler/hízó %
2004. január	58453,64	50261,92	116,30
2004. február	63354,86	46837,03	135,27
2004. március	62257,68	49512,91	125,74
2004. április	64979,33	50061,11	129,80
2004. május	61735,98	48329,92	127,74
2004. június	62501,13	51128,91	122,24
2004. július	61838,90	53156,71	116,33
2004. augusztus	59669,72	49679,24	120,11
2004. szeptember	60086,07	48816,25	123,09
2004. október	56459,19	49505,76	114,05
2004. november	53321,91	46634,72	114,34
2004. december	52615,49	46882,97	112,23
2005. január	49442,40	43460,21	113,76
2005. február	51412,80	42790,23	120,15
2005. március	50630,13	43989,37	115,10
2005. április	51649,49	43207,42	119,54
2005. május	51518,85	40782,19	126,33
2005. június	50720,63	40512,16	125,20
2005. július	50838,49	39578,42	128,45
2005. augusztus	50472,10	41416,77	121,86
2005. szeptember	51121,53	40497,38	126,23
2005. október	51161,93	41970,97	121,90
2005. november	49155,75	43281,29	113,57
2005. december	49701,19	42003,47	118,33
2006. január	49707,99	42282,42	117,56
2006. február	51632,25	44472,81	116,10
2006. március	52519,21	44958,54	116,82
2006. április	53425,74	42797,96	124,83
2006. május	55538,26	40556,53	136,94
2006. június	55298,38	42934,52	128,80
2006. július	54336,33	41581,96	130,67
2006. augusztus	54323,65	41343,61	131,40
2006. szeptember	57352,33	44729,48	128,22
2006. október	57615,73	46499,54	123,91
2006. november	57771,73	46049,83	125,45
2006. december	58259,36	46719,98	124,70
2007. január	58034,11	44639,86	130,01
2007. február	58691,29	49815,18	117,82
2007. március	56408,61	46495,74	121,32

Forrás: PÁIR

A MEGFIGYELT GABONA ALAPÚ TERMÉKEK FOGYASZTÓI ÁRA
2007. május 2.

Ft/mennyiségi egység

TERMÉKEK	KISZERELÉS	Auchan	CBA	Coop	Cora	Interspar	Match	Plus	Tesco
Finomliszt BL 55	1kg-os	84	79	84	-	154	89	99	97
Félbarna kenyér	1kg-os	99	169	-	129	219	-	-	199
4 tojásos száraztészta (Gyermelyi nagykocka fodr.)	500g	259	459	538	490	498	498	498	478
Étkezési búzadara AD	1kg-os	89	105	104	165	199	109	109	135
Fehér kenyér									
Duna kenyér	1kg-os	-	-	-	-	189	-	-	-
Első Pesti Malom Rt.	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	-
Erzsébet	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	198
Formakenyér	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	246
KREISZ alföldi	1kg-os	-	179	-	-	-	-	-	-
Saját termék	1kg-os	129	-	-	199	-	-	-	-
Tesco	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	169
Vécsey Kft.	1kg-os	-	-	-	-	-	-	189	-
Vita sütő	1kg-os	-	-	-	-	219	-	-	-

KÜLFÖLDI INFORMÁCIÓK

HATÁRIDŐS PIACOK (2007. április 27.)

6. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago *(ősz, lágy búza)			Kansas ***(ősz, kemény búza)			Minneapolis ***(tavaszi, kemény búza)			LIFFE****		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP / tonna	Ft/tonna
2007. május	160,00	39 427	2007. május	183,88	33 288	2007. május	183,33	33 188	2007. május	200,23	36 248	2007. május	100,30	36 214
2007. szeptember	147,00	36 224	2007. július	188,29	34 086	2007. július	184,34	33 371	2007. július	196,83	35 632	2007. július	101,50	36 648
2007. november	151,25	37 271	2007. szeptember	191,42	34 653	2007. szeptember	187,74	33 987	2007. szeptember	195,64	35 417	2007. november	96,75	34 933
2008. január	152,00	37 456	2007. december	194,35	35 183	2007. december	192,98	34 935	2007. december	198,58	35 949	2008. január	98,25	35 474
2008. március	153,50	37 825	2008. március	194,72	35 250	2008. március	196,56	35 583	2008. március	202,70	36 695	2008. március	99,50	35 925
2008. május	154,00	37 949	2008. május	191,78	34 718	2008. május	183,70	33 255	2008. május	201,34	36 449	2008. május	101,00	36 467

*SRW-Soft Red Winter

**HRW-Hard Red Winter

***DNS-Dark Northern Spring

**** étkezési és takarmánybúza

CBOT-Chicago Board of Trade

KCBOT-Kansas City Board of Trade

MGE-Minneapolis Grain Exchange

Kukorica

7. táblázat

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna
2007. június	164,50	40 536	2007. május	143,41	25 962
2007. augusztus	166,00	40 906	2007. július	147,15	26 639
2007. november	154,00	37 949	2007. szeptember	145,08	26 264
2008. január	157,00	38 688	2007. december	144,68	26 191
2008. március	158,00	38 934	2008. március	148,72	26 923
2008. június	162,50	40 043	2008. május	151,57	27 439

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

Repece

8. táblázat

WCE, Winnipeg		
Szállítási határidő	CAD / tonna	Ft/tonna
2007. május	262,00	42 381
2007. július	267,50	30 195
2007. október	273,50	30 735
2007. december	277,50	44 888

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

ÉTKEZÉSI BÚZA ÉS TAKARMÁNYKUKORICA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Étkezési búza	2006.17. hét		2007. 17. hét		
Franciaország					
Rouen	110	29 013	154	37 878	május
La Pallice	112	29 540	152	37 367	május
* Creil	107	28 090	145	35 534	május
Németország					
Hamburg	116	30 579	156	38 335	május
Würzburg	116	30 579	149	36 615	május
Köln			160	39 318	május
Drezda	110	28 997	148	36 370	május
Dánia					
Koppenhága	156	41 200			május
Olaszország					
Milánó					május
Bologna					május
Belgium					
Brüsszel	124	32 556	159	39 073	május
Spanyolország					
**Barcelona	132	34 797	185	45 462	május
Ausztria					
Bécs	124	32 556	152	37 352	május
Finnország					
Nokia	106	27 943	132	32 376	május
Takarmánykukorica					
Franciaország					
*Creil	116	30 595	149	36 650	május
Bordeaux/Bayonne	121	31 913	156	38 370	május
La Pallice	121	31 913	146	35 780	május
Németország					
Hamburg	132	34 797	173	42 513	május
Olaszország					
Bologna					május
Spanyolország					
**Barcelona	140	36 905			május

*FOB - Free on Board-bérméntesen a hajó fedélzetére rakva

** - import búzaár

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

TAKARMÁNYBÚZA ÉS TAKARMÁNYÁRPA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Takarmányárpa	2007. 17. hét		
Anglia			
Kelet-Anglia	141	34 757	április
Franciaország			
Rouen	138	33 824	április
La Pallice	130	31 946	július
* Creil	129	31 735	április
Németország			
Hamburg	144	35 387	április
Hannover			április
München	138	33 912	április
Drezda	133	32 683	április
Dánia			
Koppenhága			április
Olaszország			
Bologna			április
Belgium			
Brüsszel	148	36 370	április
Spanyolország			
Barcelona	177	43 496	április
Ausztria			
Bécs	142	34 772	április
Finnország			
Raisio	119	29 182	április
Takarmánybúza			
Franciaország			
*Creil	143	35 175	május
Németország			
Hamburg	156	38 335	április
Dánia			
Koppenhága			április
Belgium			
Brüsszel	159	39 073	április

*FOB - Free on Board-bérmertesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

NEMZETKÖZI GABONAJEGYZÉSEK

BÚZA	USD/t	Ft/t	USD/t	Ft/t	Szállítási hónap	Kikötő
	2007.04.20.		2007.04.27.			
keménybúza						
⁽¹⁾ Kanada CWRS 13,5%	244,56	44 160,20	250,16	45 286,46	április	*FOB St. Lawrence
⁽²⁾ Ausztrália APH 14 %	271,20	48 970,58	263,80	47 755,71	április	*FOB Eastern States
⁽³⁾ US No. 2 DNS 14%	226,70	40 935,22	231,80	41 962,75	április	*FOB Portland
⁽⁴⁾ US No. 2 HRW	219,70	39 671,23	209,80	37 980,09	április	*FOB US Gulf
⁽⁵⁾ Ausztrália ASW	250,30	45 196,67	242,20	43 845,47	április	*FOB Eastern States
⁽⁶⁾ EU, Francia. alapminőség	227,10	41 007,45	222,20	40 224,87	április	*FOB Rouen
lágybúza						
⁽⁷⁾ US No. 2 SRW	190,70	34 434,70	188,30	34 087,95	április	*FOB US Gulf
⁽⁸⁾ Ukrajna lágypólya	—	—	—	—	április	*FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
⁽⁹⁾ Kanada CWAD 1	—	—	—	—	április	*FOB St. Lawrence
⁽¹⁰⁾ Kanada CWAD 2	—	—	—	—	április	*FOB St. Lawrence
KUKORICA						
⁽¹¹⁾ US No. 3 YC	154,10	27 825,84	156,40	28 313,09	április	*FOB US Gulf
Argentína	150,60	27 193,84	149,70	27 100,19	április	*FOB Up River
ÁRPA						
⁽¹²⁾ EU, Francia., takarmány	189,70	34 254,13	190,20	34 431,91	április	*FOB Rouen
Ukrajna, takarmány	192,50	34 759,73	195,00	35 300,85	április	*FOB Black Sea
⁽¹³⁾ US PNW	—	—	—	—	április	*FOB PNW

(1) CWRS-Canada Western Red Spring-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(2) Ausztrália APH- Australian Prime Hard-14 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(3) US No. 2 DNS- USA Dark Northern Spring- 14%-os fehérjetartalom-keménybúza

(4) US No. 2 HRW-USA Hard Red Winter-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(5) ASW- Australian Standard White-standardbúza

(6) EU, Francia. alapminőség - a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(7) US No. 2 SRW- USA Soft Red Winter-10,3 %-os fehérjetartalom-lágypólya

(8) Ukrajna lágypólya- 12%-os fehérjetartalom-lágypólya

(9) Kanada CWAD 1-Canada Western Amber Durum 1-kemény

(10) Kanada CWAD 2-Canada Western Amber Durum 2-kemény

(11) US YC 3- USA No. 3 Yellow Corn

(12) EU, Francia., takarmányárpa-a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(13) US PNW- USA Pacific Northwest

*FOB-Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

Olajosnövények piaci jelentés

Világpiaci helyzet

Az olajos magvak árának áprilisi tendenciája hasonló volt a márciusihoz. A **szója**árak esése március végén megállt, majd az árak április elején ismét csökkenni kezdtek. Az árcsökkenés a hónap végén ismét mérséklődött, ezt követően pedig már kisebb emelkedést is megfigyelhető volt az árakban (1-3. ábra). Az említett ártendencia okai között az április elején dél-amerikai rekordtermésről érkező híreket és az export dinamikus növekedését lehet megemlíteni. Brazíliában az elmúlt évek legjobb termését takarították be annak ellenére, hogy az elmúlt években sokan felhagytak a termeléssel, így jelentősen csökkent a szója vetésterülete. Az említett hónapok áresése a szójalisztet érintette a legerőteljesebben, a szójaolaj árát viszont a magas ásványolajár megóvta a jelentősebb csökkenéstől.

Április második felében megállt az áresés, sőt a szójabab ára növekedésnek is indult. Az okok között a vártnál kisebb argentin szójatermés, a kedvezőtlen USA-beli időjárás (túl hideg és nedves az idő a vetéshez), valamint az indiai és kínai növényolaj-import megugrása sorolható fel. Az indiai és kínai kereslet növekedése a málj **pálmaolaj**-export 10%-os visszaesése mellett (egyre jelentősebb a belső fogyasztás a biodizel-termelés felfutása miatt) igen jelentősen növelte a nyers és finomított pálmaolaj árát (5. ábra). A nyers pálmaolaj ára jelenleg már meghaladja a szójaolaj árát (erre az utóbbi 30 évben négyszer volt példa).

Európai kitekintés

Európában már a hónap elejétől megfordult a csökkenő ártendencia, és ismét nőtt a **repce**mag ára (4. ábra). Az árnövekedés elsősorban a kedvezőtlen európai időjárásnak köszönhető: a viszonylag kevés

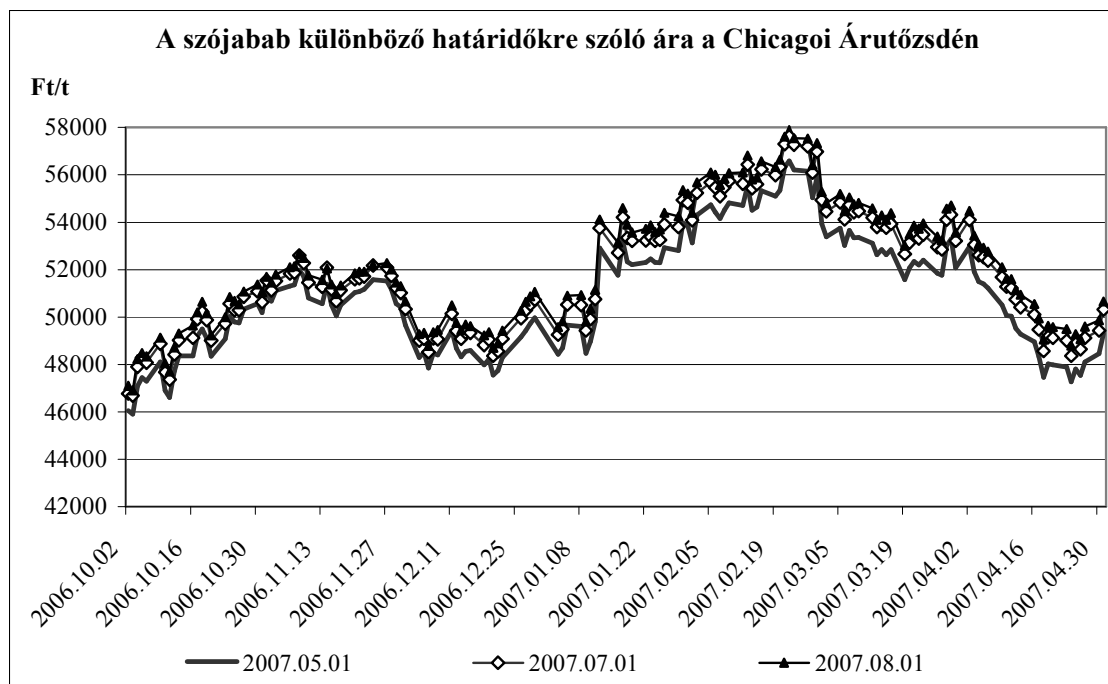
csapadékot hozó tél után száraz tavasz következett, ami a kritikus szint alá csökkentette a talaj nedvességtartalmát. Az említettek jelentősen veszélyeztetik az európai államok repcetermését, és amennyiben nem válik kedvezőbbé az időjárás, komoly termés kieséssel lehet számolni. Az európai repce kínálatának csökkenése miatti áremelkedést fokozhatják az észak-amerikai fejlemények, mert ott is a túl hideg és csapadékos időjárás akadályozza a repce növekedését, illetve a tavaszi repce kelését. Kanadában a vártnál kisebb lett a repce vetésterülete, így a várható termés is csökken.

A **napraforgó**mag ára is emelkedett világszerte, ami a gyengébb argentin és dél-afrikai termésre, valamint az északi félteke vártnál kisebb vetésterületeire (inkább gabonaféléket vetettek napraforgó helyett) vezethető vissza. A déli félteke termés kiesése már rövid távon, az új európai termés megjelenéséig is emelheti a napraforgóolaj és a napraforgómag árát, a kisebb vetésterület pedig középtávon tarthatja magasban az árakat.

Hazai körkép

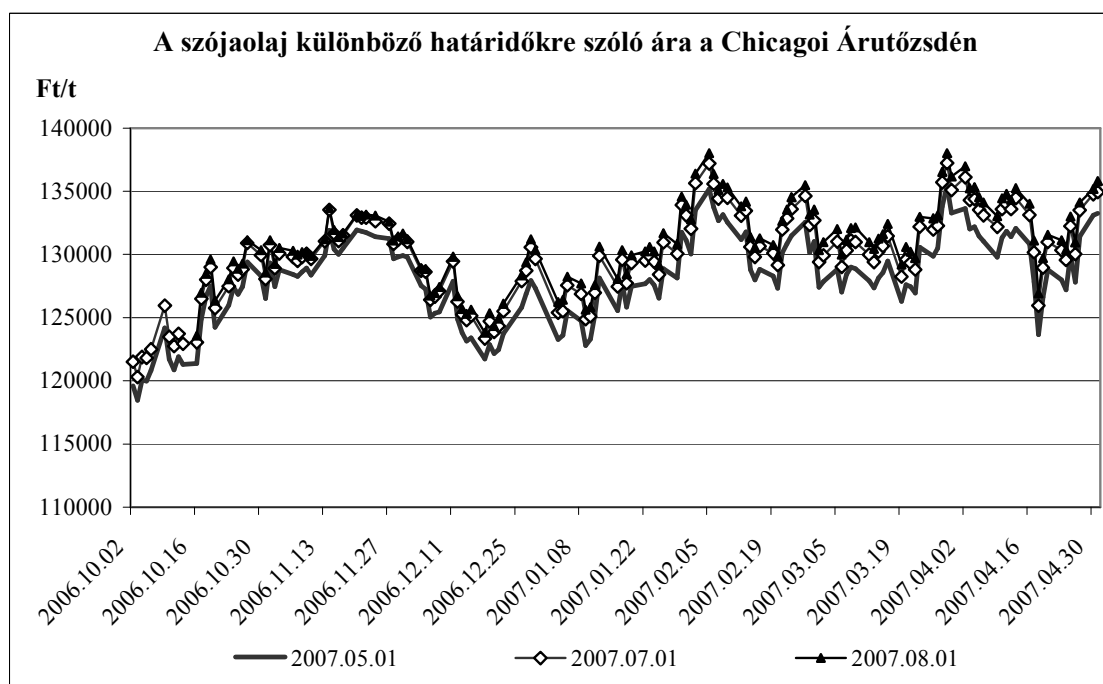
Magyarországon is megállt az olajos magvak árának esése, mind a repce, mind a napraforgó ára növekedett a budapesti tőzsdén (6. ábra). A napraforgóolaj árának emelkedése valószínűleg a fogyasztói árakra is hatással volt, az ismét emelkedő hazai inflációs nyomás mellett (7. ábra). A napraforgó több mint egyharmadát már elvetették Magyarországon. A várható vetésterület gyakorlatilag nem változott, a tavalyi 538 ezer hektár után idén várhatóan 536 ezer hektáron vetnek a gazdák napraforgót. A vetési körülmények viszont kedvezőtlenek a talaj felső rétegének kiszáradása miatt. Amennyiben a közeljövőben nem érkezik jelentős csapadék, csökkenhet mind a napraforgó, mind a repce várható termés mennyisége.

1. ábra

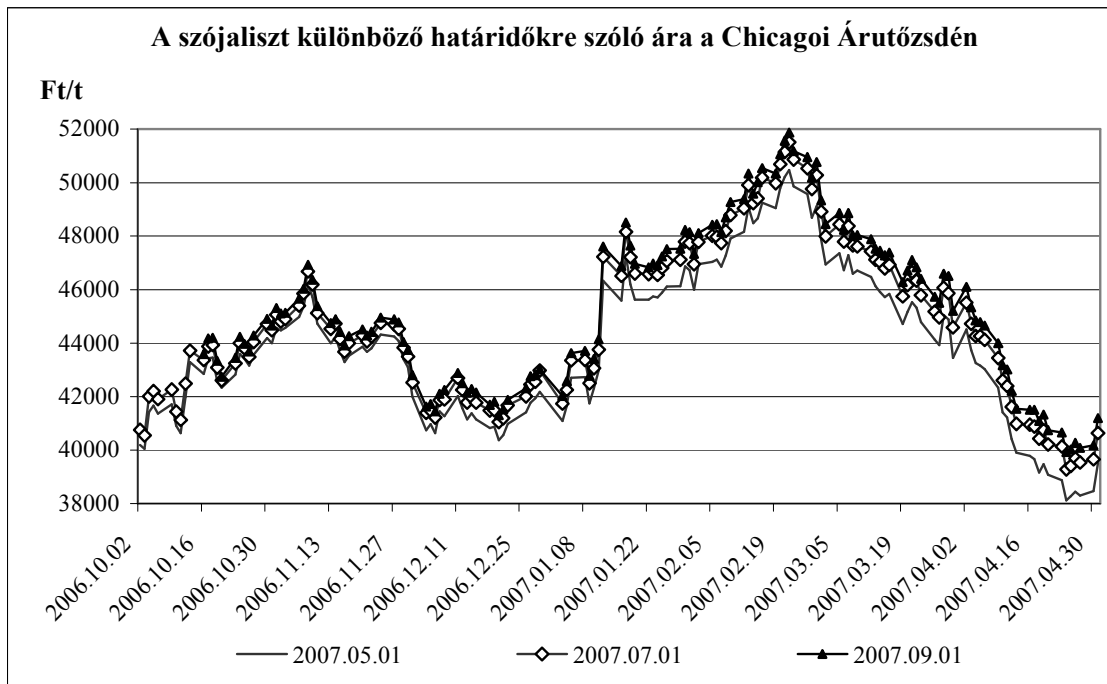
Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

2. ábra

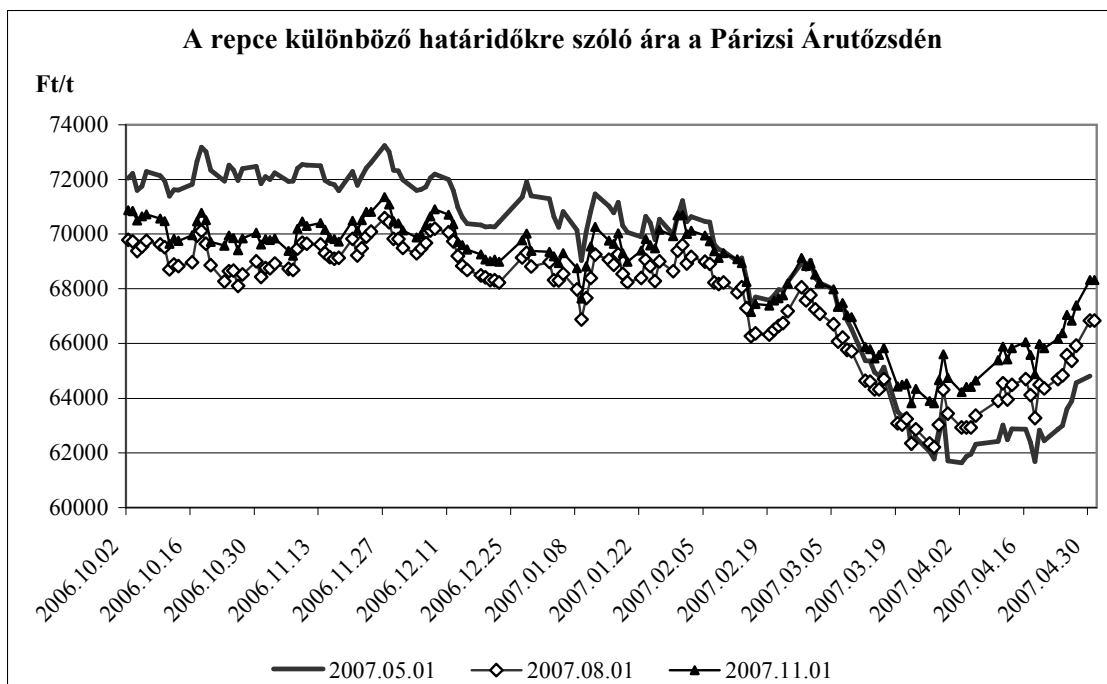
Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

3. ábra

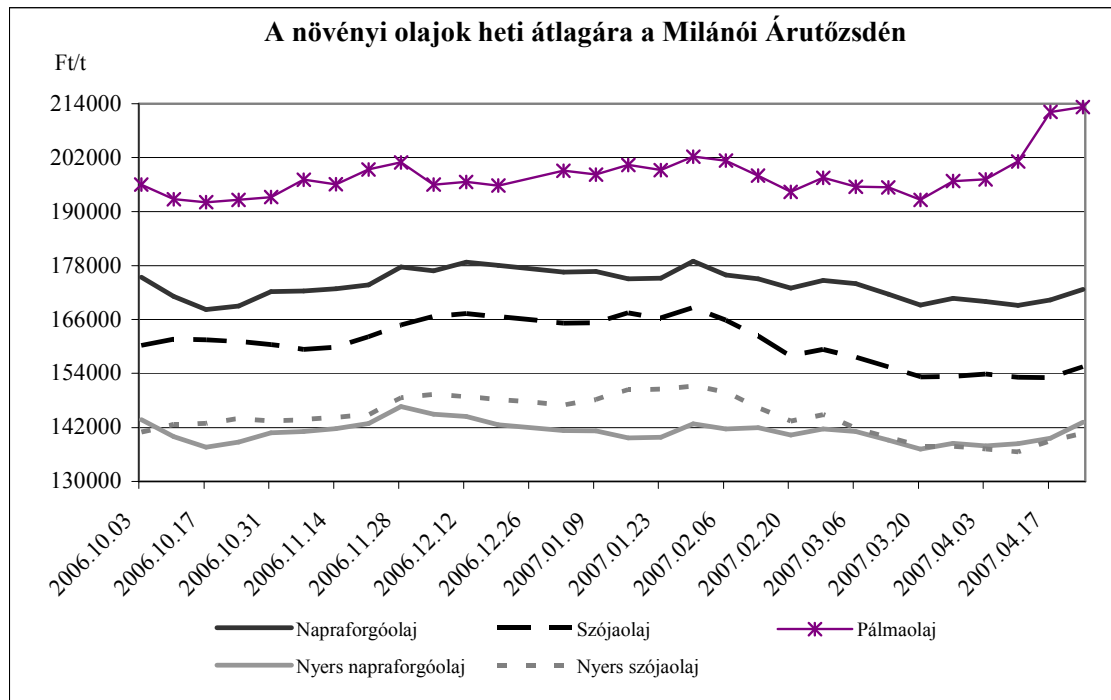
Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

4. ábra

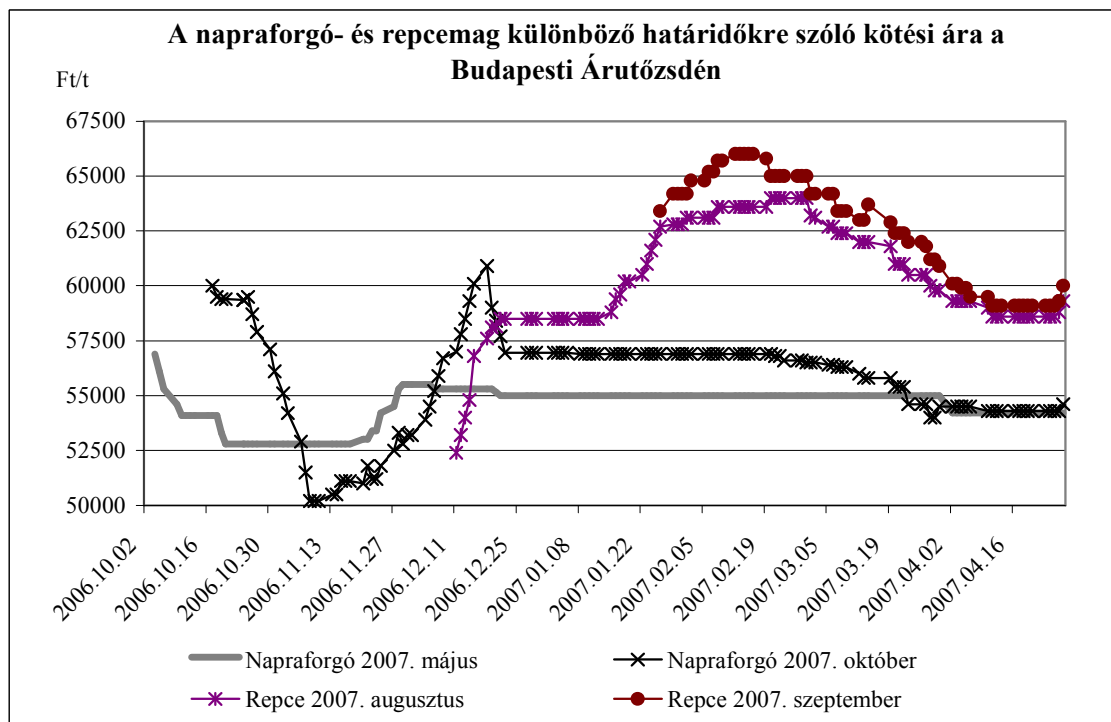
Forrás: MATIF határidős gabonapiac - napi statisztika

5. ábra

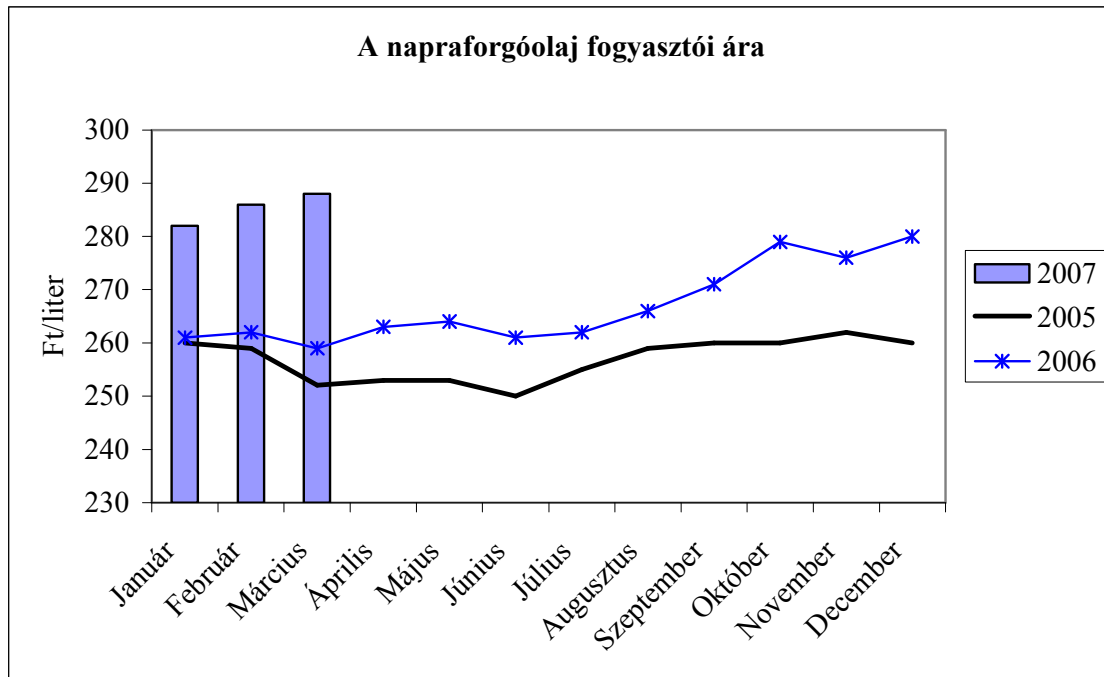
Forrás: Borsa di Milano - heti statisztika

6. ábra

Forrás: BÁT határidős gabonapiac - napi statisztika

7. ábra

Forrás: KSH

1. táblázat

A NYERS NÖVÉNYOLAJOK ÁRA*

Ország		Hollandia	Németország	Olaszország	Egyesült Államok	Magyarország
Ft/tonna	Ár típusa	Prompt nagyker. ár	Prompt nagyker. ár	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesítési ár
Napraforgóolaj	2007.03.30	129 987	-	138 450	-	136 522
	2007.04.13	-	-	138 398	-	137 524
	2007.04.27	137 502	-	143 196	-	-
Repceolaj	2007.03.30	137 546	138 289	-	-	-
	2007.04.13	146 156	141 243	-	-	-
	2007.04.27	147 852	144 156	-	-	-
Szójaolaj	2007.03.30	135 067	135 563	137 829	135 727	-
	2007.04.13	137 558	136 576	136 552	134 722	-
	2007.04.27	138 981	137 502	140 738	132 204	-

Forrás: AKI, ZMP, BM, CBOT, DARSS
 * Fontosabb exportőr és importőr államok

2. táblázat

EURÓPAI OLAJNÖVÉNY- ÉS DARAÁRAK

<i>Ország</i>		<i>Hollandia</i>	<i>Franciaország</i>	<i>Németország</i>	<i>Ausztria</i>	<i>Magyarország</i>
Ft/tonna	Ár típusa	Prompt ár az olajmalom kapujában	Prompt ár az olajmalom kapujában	Heti termelői és értékesítési ár *	Heti tőzsdei átlagár	Heti termelői és értékesítési ár *
<i>Napraforgómag</i>	2007.03.30	65 923	60 471	-	48 054	57 017
	2007.04.13	-	59 027	-	47 155	55 065
	2007.04.27	68 751	60 866	-	48 595	-
<i>Napraforgódara</i>	2007.03.30	39 171	33 953	-	30 580	20 923
	2007.04.13	39 185	33 481	-	28 783	22 252
	2007.04.27	39 199	33 833	-	28 911	-
<i>Repcemag</i>	2007.03.30	62 081	61 016	61 172	54 295	60 438
	2007.04.13	61 901	60 059	58 300	53 279	60 944
	2007.04.27	63 700	62 443	58 621	53 516	-
<i>Repcedara</i>	2007.03.30	35 935	39 578	36 196	31 828	-
	2007.04.13	34 881	38 688	33 804	30 008	-
	2007.04.27	32 527	36 470	31 987	30 141	-

Forrás: AKI, ZMP, BLPW, DARSS

* A termelői ár a mag, az értékesítési ár a dara esetén értendő.